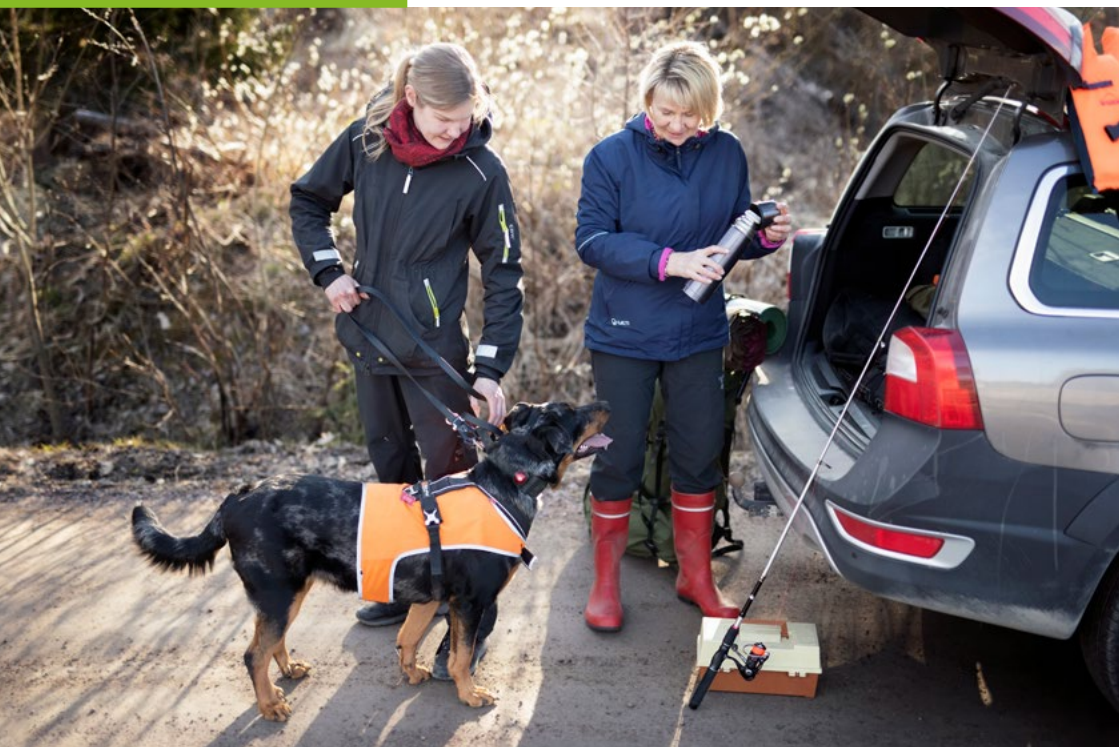

Vastuullinen luontomatkailu

Estä salamatkustavaa vieraslajia leviämästä

Vieraslajit ovat levinneet luontaiselta levinneisyysalueeltaan ihmisen välityksellä uusille alueille, joko tahattomasti tai tarkoituksella. Haitalliset vieraslajit aiheuttavat monenlaista vahinkoa luonnolle, sekä terveydelle ja taloudelle. Niiden aiheuttamat haitalliset vaikutukset voivat voimistua ilmaston lämmetessä.

Lisääntyvä matkailu ja siihen liittyvä matkailijoiden, ajoneuvojen ja varusteiden kuljetus lisäävät myös vieraslajien leviämismahdollisuuksia. Ihmisten mukana kasvit, eläimet, mikrobit ja taudinaiheuttajat kulkeutuvat uusille alueille ja voivat muodostua niillä vaikeasti hävitettäviksi haitallisiksi vieraslajeiksi.

Uusille alueille levitessään vieraslajit voivat syrjäyttää alkuperäisiä lajeja tai levittää tauteja ja loisia luontoon ja ihmisiin.

Vältä kasvien, kasvienosien ja ruoan tuomista ulkomaanmatkoilta, sillä niiden mukana voi huomaamattasi tulla kasvitauteja ja tuholaisia. Tuotu kasvi itsekin saattaa muodostua haitalliseksi vieraslajiksi, jos se pääsee leviämään luontoon. Haitallisia vieraslajeja on listattu sekä EU:n että kansallisessa vieraslajiluettelossa. Kaikkien luetteloihin kuuluvien lajien maahantuonti on kielletty.

Ihminen voi kuljettaa haitallisia vieraslajeja mukanaan myös tahattomasti esimerkiksi kengänpohjissaan, autonsa renkaissa, retkeily- ja kalastusvälineisään tai veneensä pohjassa. Myös näihin riskeihin on syytä kiinnittää huomiota ja tehdä omalta osaltaan parhaansa estääkseen vieraslajien leviämistä.

Huomioi riskit

Suomen rajojen ulkopuolelle matkustaessasi ota etukäteen selvää kohdealueelle matkustamiseen liittyvistä rajoituksista ja suosituksista Ruokavirustasta. Niinkin arkipäiväistä asiaa kuin eväitä (liha- ja maitotuotteet) koskevat rajoitukset on syytä tuntea. Jos matkaseurueeseen kuuluu koiria, noudata Ruokaviraston määräyksiä maahantuotavien lemmikkien loislääkinnästä. Metsästyksessä ja lintuharrastuksissa tulee huomioida lintuinfluenssa luonnonvaraisissa linnuissa. Kalastusvälineiden välityksellä voi levitä kala- ja raputauteja sekä vesikasveja.

Erityisen herkästi siirtyviä tai muuten ajankohtaisia juuri nyt ovat mm. afrikkalainen sikarutto, rapurutto, ekinokoki, punkit, lohiloinen, kasvitaudit, kellusvesihyasintti.

Punkkinymfejä kiinnittyneenä ihoon verta imemään. Punkit voivat luonnoneläinten lisäksi levitä myös ihmisen tai koiran mukana. Kuva: Heikki Henttonen.

Vinkkejä omien varusteiden puhdistamiseen

Harjaa, imuroi ja pese laukkusi, vaatteesi, kenkäsi ja retkeilyvälineesi ennen kotoa lähtöä ja kotiin paluuta. Kalastusvälineet voi desinfioida joko kuivaamalla ja kuumentamalla, pakastamalla tai kemiallisella käsittelyllä.

Harjaa kengänpohjat huolellisesti.
Kuva: Avescapes.

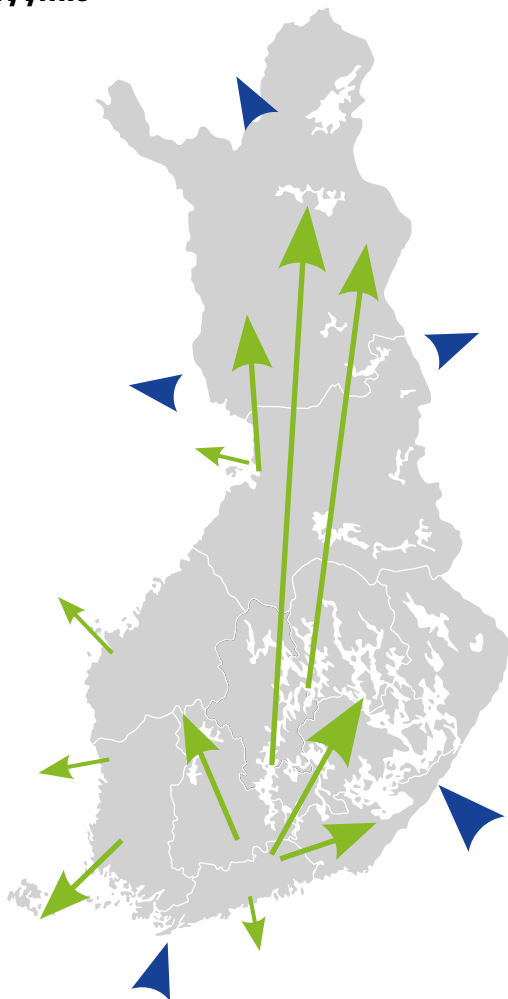
Tahattoman kulkeutumisen lisäksi ihmiset ovat ajattelemattomuuttaan aiheuttaneet vieraslajien leviämistä luontoon

hylkäämällä lemmikkejään tai päästämällä kasvattamiaan eläinlajeja karkaamaan luontoon.

Vieraslaji hopearuutanan kasvava kanta aiheuttaa leväkukintojen runsastumista lammikossa. Kuva: Lauri Urho.

Matkailun volyymit ja suunnat

Vapaa-ajankalastajien mukana voi kulkeutua vieraslajeja uusille alueille. Kuvan vihreät nuolet havainnollistavat kalastajien Suomen sisäisen matkustamisen pääsuuntia (aineisto: Luke), ja siniset nuolet karkeasti Suomeen suuntautuvaa ja Suomesta lähialueille suuntautuvaa kalastajien matkustajaliikennettä. Kuva: Jani Pellikka.

Lue lisää vieraslajeista vieraslajit.fi

Vieraslaji on ikävä tulainen - [ohjeita matkailijoille ja verkkokauppojen käyttäjille](#)